

Oriveden kaupungin esiopetussuunnitelmaan on tehty muutoksia Opetushallituksen 28.10.2025, 17.12.2025 ja 26.3.2026 antamien muutosmääräysten mukaisesti. Muutokset astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Luku 5.5.1

Oppivelvollisuuslain (1091/2024) muutoksen myötä pidennetystä oppivelvollisuudesta luovutaan ja sen tilalle on säädetty varhennettu oppivelvollisuus.

Varhennetun oppivelvollisuuden tavoitteena on vahvistaa lapsen oppimisvalmiuksia niin, että hänellä on mahdollisuus oppia ja kehittyä täyteen potentiaaliinsa. Esiopetuksen alkamista varhennetaan ja oppivelvollisuus alkaa vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsen arvioidaan tarvitsevan enemmän aikaa esi- ja perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi oppimiskykyyn ja kokonaiskehitykseen vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi. Tällöin lapselle tehdään päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta.

Varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneen lapsen oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna kuin lapsi täyttää 6 vuotta, ja hänellä on oikeus saada esiopetusta sinä vuonna, jona lapsi täyttää viisi vuotta. Tällöin esiopetus voi kestää kaksi vuotta lapsen ollessa 5- ja 6-vuotias. Lapsen tulee osallistua esiopetukseen, joka kuuluu oppivelvollisuuteen. Huoltaja päättää, osallistuuko lapsi esiopetukseen 5-vuotiaana.

Orivedellä varhennetun oppivelvollisuuden käytännön valmistelut sisältävät lapsen tilanteen arvioinnin yhdessä lapsen huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa sekä tarvittavien asiantuntijalausuntojen hankkimisen. Valmistelusta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Päätöksen varhennetusta oppivelvollisuudesta tekee kasvatus- ja opetusjohtaja.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Perusopetuslain muutoksella esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin lisätään liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Muutos velvoittaa opetuksen järjestäjää huomioimaan liikunnallisen elämäntavan edistämisen osana esiopetuksen toimintakulttuuria ja arjen pedagogisia ratkaisuja.

Esiopetuksessa arvostetaan terveellisiä, turvallisia ja liikunnallisia elämäntapoja. Monipuolisen liikkumisen tavoitteena on edistää oppimisen edellytyksiä ja esiopetukseen osallistumista sekä liikkumisen merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona esiopetuksessa ja sen ulkopuolella. Fyysinen aktiivisuus vaikuttaa lasten vireystilaan sekä tarkkaavaisuuteen ja toiminnanohjaukseen ja sillä voidaan edistää oppimista ja motorista kehitystä. Liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa on keskeistä luoda tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset liikkumisen mahdollisuudet osana toimintakulttuuria huomioiden erilaiset liikkumisen rajoitteet. Inklusiivinen, toisia kunnioittava ja avoimuutta tukeva toimintakulttuuri edistää turvallista oppimisympäristöä ja sitä kautta liikunnallista elämäntapaa. Liikunnallinen elämäntapa tukee kokonaisvaltaista hyvinvointia, mukaan lukien mielen hyvinvointia. Esiopetuksessa liikutaan

monipuolisesti sisällä ja ulkona käyttäen liikuntavälineitä ja leluja monipuolisesti sekä vältetään pitkäkestoista istumista. Lapsia ja perheitä ohjataan mahdollisuuksien mukaan suosimaan liikkumista kuten kävelyä tai pyöräilyä esimerkiksi oman auton käyttämisen sijaan esiopetuksen matkoilla. Lasten hyvinvointia edistetään antamalla mahdollisuus päivän aikana rauhoittumiseen ja lepoon sekä tarjoamalla monipuolista, terveellistä ja riittävää ravintoa. Toimintakulttuurin kehittämisessä huomioidaan yhteisön mahdollisuus toimia kiireettömässä ja keskittymistä edistävässä ympäristössä. Selkeä ja suunnitelmallinen, mutta joustava päivän rakenne edistää hyvinvointia.

Esiopetuksen opetussuunnitelmassa liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen näkyy aiempaa selkeämpänä veloitteena. Muutos vastaa lasten hyvinvoinnissa ja arjen toimintaympäristöissä tunnistettuihin tarpeisiin sekä tukee valtakunnallisia tavoitteita fyysisen aktiivisuuden lisäämisestä.

Oriveden esiopetuksessa liikkuminen nähdään tärkeänä osana jokaista esiopetuspäivää. Kun lapsi kokee liikkumisen hauskaksi ja luonnolliseksi osaksi arkea, siitä tulee todennäköisemmin pysyvä tapa elämään.

1. Liike ja liikkuminen ovat osana jokaista päivää. (Oppiminen liikkeen kautta, aktiiviset siirtymät, taukojumppa ja spontaani liike.)
2. Leikki on keskiössä. (Leikissä toteutuu luontainen tapa liikkua.)
3. Oppimisympäristöt houkuttelevat liikkumaan. (Liikuntavälineet ovat helposti saatavilla ja houkuttelevasti esillä, sisätiloissa on mahdollisuus liikkua, piha-alueita käytetään monipuolisesti.)
4. Aikuiset toimivat innostavana mallina. (Aikuinen osallistuu ja näyttää esimerkkiä, ilmapiiri on kannustava ja jokainen lapsi huomioidaan omalla taitotasollaan.)
5. Positiiviset kokemukset ja onnistumiset. (Ei vertailua tai kilpailua, joustava ryhmittely.)
6. Yhteistyö kotien kanssa. (Kannustetaan perheitä ulkoilemaan ja liikkumaan yhdessä, jaetaan ideoita arjen liikuntaan, viestitään liikkumisen merkityksestä.)
7. Säännöllisyys ja rutiinit. (Ulkoilu ja liikunnalliset hetket kuuluvat jokaiseen esiopetuspäivään.)

Ilo, toistuvuus, helppous ja myönteiset kokemukset ovat pysyvän liikkuvan elämäntavan peruspilareita.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaa on täydennetty kappaleella, joka korostaa metsän merkitystä oppimisympäristönä sekä osana esiopetuksen pedagogista toimintaa. (Lasten- ja nuorten lautakunta 18.3.2026)

Oriveden esiopetusryhmissä korostetaan erityisesti luonnon ja lähimetsän hyödyntämistä päivittäisenä leikki- ja oppimisympäristönä. Metsä oppimisympäristönä tukee ja rikastuttaa esiopetusta ja luo hyvän pohjan liikunnalliselle ja terveelle elämälle. Se tarjoaa ympäristön, jossa on paljon tutkittavaa sekä mahdollistaa leikillisyyden ja toiminnallisuuden. Metsällä on myös rauhoittava vaikutus, joten keskittyminen on helpompaa. Orivedellä käytössä olevan

positiivisen pedagogiikan toteuttaminen metsässä on helppoa. Ulos mahtuu ääntä ja liikettä, toisaalta siellä on myös omaa tilaa ja rauhaa.

Oriveden kaupungin esiopetussuunnitelmaan on päivitetty myös kaikki perusteisiin tulleet tekniset muutokset.